

LETONYA AB KONSEYİ DÖNEM BAŞKANLIĞI'NI ALTI AYLIĞINA DEVRALDI

Letonya, 1 Ocak 2015 tarihi itibarıyla altı ay sürecek AB Konseyi Dönem Başkanlığı'nı İtalya'dan devraldı. 2004 yılında AB üyesi olan Letonya, üyelik sürecinde 10'uncu yılını tamamladığı dönemde bu görevi ilk kez üstleniyor. 2004'teki Doğuya doğru genişlemeden bu yana 6. defa bir Doğu Avrupa ülkesi Konsey Başkanlığına devralmış oluyor. AB Hükümet ve Devlet Başkanlarından oluşan farklı bir kurumsal yapı olan AB Konseyi'nin (European Council) başına da eski Polonya Başbakanı Donald Tusk'un getirildiğini dikkate alırsak, yeni üyelerin Ab kurumlarındaki etkinliklerini giderek artırdıklarını söylemek mümkün.

Letonya Dönem Başkanlığı'nın öncelikleri özellikle Üçlü Program'ın (Trio) önceliklerine paralel olarak sunuluyor. Bilindiği gibi, AB Konseyi Dönem Başkanlığı'nda, Aralık 2011 tarihinde başlatılan Üçlü Program ile üçlü dönem başkanlığı sistemine geçilmişti. Söz konusu program mali istikrar, ekonomik büyüme, iş imkânlarının artırılması, Tek Pazar'ın derinleştirilmesi ve dijital gündem üzerinden yenilikçi reformların artırılması gibi önceliklerin gerçekleştirilmesini amaçlıyor. Bu kapsamda, İrlanda-Litvanya-Yunanistan, ilk Trio'yu oluştururken; ikinci Trio dönemi, 2014 yılının 2'nci dönem başkanlığını üstlenmiş olan İtalya ile başlamış ve 2015 yılının 1'nci dönem başkanlığını üstlenen Letonya ve 2015 yılının 2'nci dönem başkanlığını üstlenecek olan Lüksemburg ile devam edecektir.

REKABETÇİ, DİJİTAL VE KATILIMCI BİR AVRUPA

30 Haziran 2015 tarihine kadar sürecek Letonya dönem başkanlığında, Riga'nın öncelikleri özellikle Avrupa 2020 Stratejisi'ne paralel olarak, AB'nin küresel rekabet ortamına adapte olması, işsizlik gibi yapısal sorunun AB genelinde azaltılması ve istikrarlı bir ekonomik büyümenin sağlanması için atılacak stratejik adımları içerecek. Ayrıca uluslararası kriz bölgelerinde ve diğer sorunlarda ise AB'nin küresel rolünün artırılması önemle vurgulanıyor.

Buna göre, Letonya'nın Dönem Başkanlığı sürecinde AB'nin gündemi, üç temel başlık üzerinden hazırlandı. Bunlar;

- **Büyüme ve istihdamı artırması için rekabetçi bir Avrupa;**
- **Avrupa ekonomisinin dijital potansiyelinin artırılması ve bu bağlamda dijital Tek Pazar Avrupa'sının yaratılması;**
- **AB'nin küresel rolünün sağlamaştırılması temelinde katılımcı bir Avrupa.**

Juncker'in Yatırım Planı

Riga'nın altı aylık dönemdeki önemli çalışma alanlarından biri de Avrupa Komisyonu'nun Yatırım Planı'nın hayata geçirilmesi olacak. Letonya Başbakanı Laimdota Straujuma ve Avrupa Komisyonu Başkanı Jean-Claude Juncker ile dönem başkanlığı öncelikleri üzerinde yapılan 18 Aralık 2014 tarihli görüşmede, 3,5 yıl için öngörülen Yatırım Planı, Komisyon Başkanı Juncker tarafından AB için stratejik bir mekanizma olarak tanımlanıyor. Plan, uyum politikalarıyla birlikte yürütülecek olup, mevcut kurallar yanında ek altyapı yatırımlarını teşvik edici özelliğe sahip olacak. Plan ile, AB'nin küresel rekabet ortamına adapte olması ve ekonomik büyümede kısa vadede

olumlu sonuçlar alınması hedefleniyor. Yatırım paketi dâhilinde Avrupa Yatırım Bankası işbirliğinde oluşturulacak ve toplamda 21 milyar avroya sahip yeni bir mekanizma olarak Avrupa Stratejik Yatırım Fonu devreye sokulacak.

Letonya Başbakanı Straujuma ayrıca dönem başkanlığı kapsamında yeni dönem STA'lar ve TTYO müzakerelerine ara verilmeden devam edileceği mesajını da verdi.

Enerji güvenliği, temel haklar ve bölgesel konular

Temel öncelikler dışında Riga'nın gündemi, AB Konseyi'nin "beş yıllık Strateji Gündemi" kapsamında ele alınacak olan AB vatandaşlarının korunması, iklim değişikliği, enerji birliği, özgürlük, güvenlik ve adalet konularını ilgilendiren çalışmalara ağırlık verecek. Avrupa Komisyonu'nun Aralık ayında kabul ettiği 2015 Çalışma Programı kapsamında da, İtalya Dönem Başkanlığı'nda hazırlık aşamasına geçilen yasal düzenlemelerin onaylanması gündeme alınacak.

"Enerji" alanında, AB genelinde enerji birliğinin kurulması konusu Riga'nın gündeminde önemli bir yere sahip olacak. Stratejik yatırımların, enerjide tedarik yollarının çeşitlendirilmesi ve enerji güvenliğinin sağlanmasına yönelik önlemler üzerinden ele alınması öngörülüyor.

Bölgesel kriz konularında zorlu bir dönemde başkanlığı devralan Letonya'nın bu alandaki önceliklerinin özellikle Rusya-AB ilişkileri üzerinden gündeme alınması bekleniyor. Letonya Dönem Başkanlığı sırasında, özellikle son dönem kriz bölgelerinden Ukrayna-Kırım hattındaki gelişmelerin, AB-Rusya ilişkilerini etkilemesi meselesi güncelliğini koruyor.

21-22 Mayıs 2015 tarihlerinde Riga'da gerçekleştirilecek "Doğu Ortaklığı Zirvesi", Letonya için önemli bir gündem maddesini yansıtıyor. Aralarında Ukrayna, Gürcistan, Moldova, Azerbaycan, Ermenistan ve Belarus'un olduğu bölgeye yönelik siyasi ve ekonomik ilişkilerin güçlendirilmesi için kalıcı yol haritalarının oluşturulması hedefleniyor.

TÜRKİYE'NİN AB ÜYELİK MÜZAKERELERİ

Letonya, Türkiye'nin AB üyeliğini destekleyen üye ülkelerden biri olmaya devam etmektedir. Letonya'nın Dönem Başkanlığı'nda Türkiye'nin AB üyelik müzakerelerinin önemli bir yere sahip olması bekleniyor. Bilindiği gibi, 2'nci Üçlü Program'ın 18 aylık çalışma programı 17 Haziran 2014 tarihinde açıklanmıştı. Üç dönem başkanlığı sırasında, demokrasi, barış ve güvenlik konularının teminatı için çalışılacağı önemle belirtiliyor. Çalışma programında Türkiye ile devam eden üyelik müzakerelerinin sıcak tutulmasına ve Batı Balkanlara yönelik ileriye dönük ilişkilerin geliştirilmesine "stratejik" vurgu yapılıyor. Ayrıca AB'nin Türkiye'deki hukukun üstünlüğü ve temel hak ve özgürlükler alanında reform çalışmalarına ve AB tarafından Müzakere Çerçevesi'nin şartlarını yerine getirmesi adına Türkiye'ye destek verileceği belirtiliyor.

Kıbrıs meselesinin müzakerelerde kilit öneme sahip olacağı ve AB tarafından çözüme yönelik atılacak adımlar konusunda Türkiye'ye teşvik sağlanacağı

açıklanıyor. Son dönemde özellikle müktesebat başlıklarından 17'nci "Ekonomi ve Parasal Birlik" faslının açılmasının Riga'nın gündeminde olması bekleniyor.

Letonya AB Konseyi Dönem Başkanlığı hakkında daha detaylı bilgilere dönem başkanlığının resmi sitesi olan <https://eu2015.lv/> internet adresinden ulaşılabilir.